

CO2-PRESTATIELADDER

ENERGIE MANAGEMENT ACTIEPLAN 2023-2025

YAWORKS B.V.

Documentnaam:	Energie Management Actieplan 2023-2025	Goedkeuring directie:
Auteurs:	T. Harte (IVARBO Advies)	<i>Getekend fysiek exemplaar aanwezig op kantoor</i>
Versiedatum:	12 augustus 2024	
Status:	definitief	

Inhoud

Beleidsverklaring	3
1. Inleiding	4
2. Beschrijving van de organisatie	5
2.1. Organisatiegrootte	5
2.2. Gunningvoordeel projecten	5
3. Emissie-inventaris (voetafdruk)	5
4. Reductiedoelstellingen	6
4.1. Vergelijking met sectorgenoten	6
5. Maatregelen	7
5.1. Genomen maatregelen	7
5.2. Scope 1	7
5.3. Scope 2 + business travel	7
5.4. Projecten met gunningvoordeel	8
5.5. Stuurcyclus	8
6. Participatie sector- en keteninitiatieven	10
6.1. Inventarisatie initiatieven	10
6.2. Actieve deelname	11
6.3. Lopende initiatieven	11
7. Communicatie	12
7.1. Doelstelling	12
7.2. Aanpak	12
7.3. Doelgroepen	13
7.4. Communicatiemiddelen	14
7.5. Budget	14
7.6. Planning	15
Bijlage Maatregelenlijst SKAO	16

Beleidsverklaring

Het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) speelt een belangrijke rol binnen de beleidsvoering van YaWorks. De directie is zich al geruime tijd bewust van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van het milieu, de schaarste van fossiele brandstoffen en het gebruik van deze brandstoffen.

Bij YaWorks zijn we actief bezig met het terugdringen van onze CO₂-footprint. Hiervoor maken we gebruik van het managementsysteem CO₂-Prestatieladder. We willen de uitstoot van CO₂ en het verbruik van fossiele brandstoffen ten gevolge van de levering van onze diensten substantieel verminderen.

Om dit te realiseren brengen meten we onze uitstoot, hebben we doelstellingen geformuleerd en nemen we concrete maatregelen om deze doelstellingen te bereiken.

Voor het realiseren van de doelstellingen stelt de directie de benodigde middelen ter beschikking. YaWorks streeft naar een bewuste bedrijfsvoering op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. Jaarlijks worden de resultaten en doelstellingen daar waar nodig, geactualiseerd en geëvalueerd met alle betrokkenen.

Amsterdam,

CEO YaWorks

1. Inleiding

YaWorks B.V. neemt verantwoordelijkheid voor het verminderen van energieverbruik en de CO₂-emissie van eigen en, waar mogelijk, ingekochte activiteiten. Om invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid wordt onder andere de CO₂-Prestatieladder niveau 3 als instrument ingezet. In de loop der jaren is het aantal ondernemingen dat binnen de organisational boundary valt toegenomen.

Om het CO₂-bewust certificaat te behalen en te behouden zijn inspanningen noodzakelijk op de volgende vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een CO₂-voetafdruk en de energiestromen in kaart brengen. De voetafdruk voldoet aan de ISO 14064-1 norm.

B. Reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen. Hoeveel CO₂-uitstoot wil de organisatie gereduceerd hebben en binnen welke termijn.

C. Transparantie

Hoe de organisatie in- en extern communiceert over de CO₂-voetafdruk en ambities.

D. Participatie

Deelname aan initiatieven in sector of keten om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

Dit Energie Management Actieplan beschrijft de doelstellingen en maatregelen voor CO₂-reductie. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven en worden de reeds berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden. Aansluitend zijn de initiatieven uitgewerkt waaraan wordt deelgenomen. Tenslotte is in hoofdstuk 7 een communicatieplan opgenomen.

2. Beschrijving van de organisatie

YaWorks is specialist op het gebied van digitale Infrastructuur. Er wordt know-how geleverd die nodig is om digitale infrastructuren te ontwerpen, bouwen en te innoveren. De opdrachtgevers zijn afkomstig uit de sectoren: telecom, zorg, onderwijs, overheid, financiële dienstverlening, offshore en Retail.

2.1. Organisatiegrootte

De CO₂-uitstoot van YaWorks in het jaar 2022 bedraagt 274,40 ton CO₂. YaWorks valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie kleine organisatie.

	Diensten	Werken/leveringen
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ - uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan (>) 10.000 ton per jaar.

2.2. Gunningvoordeel projecten

Bij een aanbesteding van een project kan een fictief gunningvoordeel (bijvoorbeeld 4%) worden toegepast vanwege de CO₂-Prestatieladder. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt of het gunningvoordeel al dan niet doorslaggevend is geweest bij het behalen van de aanbesteding, of op welke wijze de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding.

- YaWorks heeft geen lopende project met gunningvoordeel in 2023.
- Indien YaWorks participeert in een aanbesteding waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol speelt, wordt hiervoor een projectdossier opgesteld.

3. Emissie-inventaris (voetafdruk)

Om tot CO₂-reductie te komen is allereerst de CO₂ uitstoot van YaWorks in kaart gebracht. Deze berekening is inzichtelijk in de "CO₂-emissie_inventaris_YaWorks_2023". De uitstoot is opgedeeld in scope 1 (CO₂ die direct wordt uitgestoten, zoals bijvoorbeeld diesel) en scope 2 (CO₂ die indirect wordt uitgestoten, zoals bijvoorbeeld elektriciteit). Als basisjaar is het jaar 2015 genomen.

In dit hoofdstuk is een korte samenvatting van de emissie-inventaris weergegeven.

Veruit het grootste deel van de CO₂ uitstoot wordt veroorzaakt door het verbruik van benzine voor personenvervoer, gevolgd door elektriciteitsverbruik van het wagenpark en zakelijke kilometers met privé auto's.

Omschrijving	CO ₂ -emissie [ton]	Percentage [%]
Scope 1	110,1	44,4
Scope 2	79,0	31,9
Business travel	58,8	23,7
Totaal scope 1 & 2 + BT	247,9	100

* <https://www.co2emissiefactoren.nl>

4. Reductiedoelstellingen

YaWorks heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie per scope te realiseren.

Scope 1 doelstelling
YaWorks wil in 2025 ten opzichte van 2015 90% minder CO ₂ uitstoten

Scope 2 + business travel doelstelling
YaWorks wil in 2025 ten opzichte van 2015 0% meer/minder CO ₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn gerelateerd aan de omzet.

4.1. Vergelijking met sectorgenoten

De CO₂-Prestatieladder eist een vergelijking met sectorgenoten en reductiedoelstellingen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. YaWorks schat zichzelf in als middenmoot op het gebied van CO₂-reductie vergeleken met sectorgenoten.

Uit vergelijkend onderzoek blijkt dat de reductiedoelstelling van YaWorks gelijk zijn aan die van sectorgenoten. Sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust certificaat hebben de volgende doelstellingen:

- BAS Consultancy, niveau 3 | doelstellingen (2022: 48,23 ton):
  - Scope 1: per FTE 50% minder CO₂ uitstoten in 2026 ten opzichte van 2021
  - Scope 2: per FTE 50% minder CO₂ uitstoten in 2026 ten opzichte van 2021
- Civilink Ingenieursbureau, niveau 3 | doelstellingen (2021: 49,19 ton):
  - Scope 1: 13% minder CO₂ uitstoten in 2023 ten opzichte van 2021
  - Scope 2: 77% minder CO₂ uitstoten in 2023 ten opzichte van 2021
- DON Bureau, niveau 3 | doelstellingen (2021: 64,2 ton):
  - Scope 1: 20% per FTE minder CO₂ uitstoten in 2025 ten opzichte van 2019
  - Scope 2: 20% per FTE minder CO₂ uitstoten in 2025 ten opzichte van 2019

5. Maatregelen

Om de reductiedoelstelling te behalen is in dit hoofdstuk een plan van aanpak uitgewerkt met daarin de te nemen maatregelen door YaWorks. Deze zijn onderverdeeld naar scope 1 & 2 maatregelen.

5.1. Genomen maatregelen

Sinds het CO₂-bewust certificaat is behaald, zijn maatregelen genomen om de uitstoot van CO₂ te reduceren. Van deze maatregelen zijn een aantal structureel en repeterend. Deze maatregelen zijn opgenomen in hoofdstuk 5.2 en 5.3. Hierna volgt een opsomming van maatregelen die reeds genomen zijn:

- Aanbrengen LED verlichting in kantoorruimten
- Beschikbaar maken van laadpaal bij eigen parkeerplaatsen
- Erkende Maatregelen Energiebesparing kantoren zijn doorgevoerd
- Het kantoor is gasloos
- Verhogen van het leasebudget voor elektrische auto's (20%)

5.2. Scope 1

Maatregel	Verantwoordelijke	Streefdatum
Controle bandenspanning Driemaandelijke controle bandenspanning bij meer dan 50% van de auto's die beschikbaar gesteld zijn door de organisatie. Reductie: <1%	Energiemanager	Ieder kwartaal
Stimuleren Het Nieuwe Rijden Toolbox het Nieuwe Rijden ter beschikking stellen aan alle bestuurders en onder de aandacht brengen. Reductie: 1%	Energiemanager	Driejaarlijks
Verduurzamen wagenpark 15% van wagenpark (lease) is zero CO ₂ -emissie. Reductie: 10%	Energiemanager	1 januari 2025
Wedstrijd personenmobiliteit Tenminste jaarlijks een bewustwordingscampagne om zuinig rijden te bevorderen organiseren. Reductie: 5%	Energiemanager	1 januari 2025

5.3. Scope 2 + business travel

Maatregel	Verantwoordelijke	Streefdatum
Afspraken energieprestatie bij huur Bij het afsluiten of wijzigen van huurcontracten voor kantoorruimte is verbetering van de energieprestatie van het gebouw onderdeel van de onderhandelingen. Reductie: 1%	Energiemanager	1 januari 2025
Benchmarking en optimalisatie energieverbruik Van het kantoor wordt de hoofdmeterdata geregistreerd en jaarlijks gebenchmarkt met gelijksoortige panden (via Milieubarometer) Reductie: <1%	Energiemanager	1 januari 2024

Maatregel	Verantwoordelijke	Streefdatum
Verbeteren Energielabel kantoor Het gemiddeld Energielabel van het kantoor is B of C. Reductie: 5%	Energiemanager	1 januari 2024
Opwekking hernieuwbare elektriciteit Het elektriciteitsgebruik wordt voor 5% tot 25% gedekt door eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease) Reductie: 5%	Energiemanager	1 januari 2025
Inkoop groene stroom Inkoop van groene stroom met garantie van oorsprong (GvO) Reductie: 20%	Energiemanager	1 januari 2025

5.4. Projecten met gunningvoordeel

YaWorks heeft in 2023 geen projecten in uitvoering met gunningsvoordeel.

5.5. Stuurcyclus

Binnen de stuurcyclus van het energiemanagementsysteem wordt de kwaliteitscirkel van Deming gevolgd om continue verbetering te borgen. Hiermee voldoet YaWorks aan eis 2.C.2. van de CO₂-Prestatieladder. In de fases van de cyclus zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

Plan	Beleidsdoelstellingen vastleggen, keuze maken voor CO ₂ -reductiemaatregelen en deelname aan initiatieven
Do	Uitvoeren van de plannen die gemaakt zijn in de vorige fase
Check	Controleren of de plannen op de juiste manier zijn uitgevoerd. Emissie inventaris opstellen en periodieke rapporteren
Act	Documenten actualiseren en bijstellen waar nodig

De energiemanager is er verantwoordelijk voor dat de stuurcyclus periodiek doorlopen wordt, en dat alle documenten up-to-date worden gehouden. De documenten worden digitaal en op papier opgeslagen. Een activiteitenbeschrijving van de verschillende fases in de stuurcyclus staat in het onderstaande overzicht.

Activiteit	Document	Inhoud	Actualiseren	Wie
Check				
Organisatorische grenzen controleren	Emissie inventaris Directiebeoordeling	Ondernemingen en gerelateerde ondernemingen o.b.v. uittreksels KvK.	Jaarlijks	Energiemanager
Emissie inventaris	Emissie inventaris	Energiestromen, CO ₂ voetafdruk	Jaarlijks	Energiemanager Energiecoördinator

Tussentijdse controle/voortgang van de maatregelen en doelstellingen en de overige zaken	Periodieke rapportage	Beschrijving trends, voortgang en analyse.	Halfjaarlijks	Energiemanager Directie Energiecoördinator
Act				
Emissie inventaris actualiseren	Emissie inventaris scope 1, 2 en BT Voortgangsrapportage	Inventarisatie energieverbruikers, mogelijke reductiemaatregelen, initiatieven	Jaarlijks	Energiemanager Energiecoördinator
Projectdossier actualiseren (indien van toepassing)	Projectdossier	Beschrijving uitstoot, maatregelen en voortgang van projecten met gunningsvoordeel.	Halfjaarlijks	Energiemanager Energiecoördinator
Communicatieplan actualiseren	Hoofdstuk 7 Energie Management Actieplan	Acties op het gebied van communicatie.	Jaarlijks	Energiemanager Energiecoördinator
Plan				
Interne audit uitvoeren	Verslag interne audit	Controle voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder. Evalueren effectiviteit van systeem, behalen van doelstellingen en maatregelen.	Jaarlijks	Energiemanager Extern adviseur
Directiebeoordeling uitvoeren	Verslag directiebeoordeling	Directiebeoordeling met als input: de periodieke rapportage, de interne audit en de energiebeoordeling, en als output: eventueel bijstellen van het Energie Management Actieplan	Jaarlijks	Directie Extern adviseur
Energie Management Actieplan/ jaarplan bijstellen	Energie Management Actieplan	Maatregelen incl. verantwoordelijken en deelname aan initiatieven	Jaarlijks	Energiemanager Energiecoördinator
Do				
Uitvoeren acties, maatregelen en communicatie, deelname aan initiatieven	Energie Management Actieplan	-	Doorlopend	Energiemanager

6. Participatie sector- en keteninitiatieven

De deelname aan een sector- of keteninitiatief wordt gestimuleerd vanuit de CO₂-Prestatieladder. De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen.

6.1. Inventarisatie initiatieven

De YaWorks heeft zich op de hoogte gesteld van de initiatieven die binnen de branche spelen. De website van SKAO is geraadpleegd om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zijn. Een selectie van de initiatieven is besproken met de energiemanager en de directie van YaWorks. De deelname wordt jaarlijks geëvalueerd om na te gaan of het initiatief nog actueel is en/of er eventueel andere interessante initiatieven zijn.

Sector- en/of keteninitiatieven omtrent CO ₂ -reductie	Relevantie/ kennis
<p>Club van 49 Een netwerk van bedrijven dat zich actief inzet om de emissie van broeikasgassen in 2030 met 49% te reduceren. Leden van de Club wisselen kennis en ervaringen uit en onderzoeken hoe de 49% reductie tevens is door te vertalen in de bedrijfsketen. Opgericht door SmartTrackers in 2018.</p>	<p>Er is veel kennis aanwezig bij de aangesloten organisaties (o.a. Indicia, Quattro Expertise en Kempes Landmeten). Deelname is relevant al bevinden veel aangesloten bedrijven zich in de bouw en infra. De kosten bedragen €330 per jaar. Er wordt verwacht dat gebruik gemaakt wordt van de SmartTrackers Measurements software.</p>
<p>Stichting Positieve Impact Organiseert 3 keer per jaar events over duurzaamheid in Amersfoort. Er zijn diverse interactieve workshops waarin een onderwerp op het gebied van duurzaamheid centraal staat. Opgericht in 2014 en verbonden aan De Duurzame Adviseurs. De kosten bedragen circa €200 per event.</p>	<p>Er is veel kennis aanwezig bij de organisatie en de sprekers tijdens de events. Tijdens workshops kan invloed worden uitgeoefend en vindt interactie plaats. Het initiatief is gericht op een algemene doelgroep, voor YaWorks is dat een pluspunt in vergelijking met andere initiatieven. Het nadeel is dat er kosten verbonden zijn aan deelname en het commercieel is ingegeven.</p>
<p>Anders Reizen Een initiatief om de CO₂-uitstoot van zakelijk reizen te halveren in 2030 (t.o.v. 2016). Met zakelijk reizen wordt bedoeld het woon-werk verkeer en de reizen ten behoeve van de werkgever, inclusief vliegreizen, per medewerker (fte). Dit is vastgelegd in de 'pledge sustainable mobility' dat ieder lid ondertekent. Er is een programmateam en netwerk dat faciliteert in kennisdeling, samenwerking en voortgang op de onderwerpen.</p>	<p>Het kennisniveau van Anders Reizen en de aangesloten partijen is hoog. De relevantie voor YaWorks is matig omdat Business Travel een beperkt deel van de uitstoot betreft. Er is daarentegen ruimte voor invloed en het is interactief.</p>
<p>Duurzame leverancier De Duurzame Leverancier is een samenwerkingsinitiatief van ingenieurs- en adviesbureaus. Zij ondersteunen bedrijven, opdrachtgevers en leveranciers bij hun actuele duurzaamheidsuitdagingen en via klantbordbijeenkomsten wordt (mogelijk) relevante informatie uitgewisseld. Meer informatie: https://www.duurzameleverancier.nl/</p>	<p>Er is veel kennis aanwezig bij deze organisatie. De onderwerpen zijn relevant voor YaWorks. Er zijn geen kosten verbonden aan deelname.</p>

6.2. Actieve deelname

Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname. Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

6.3. Lopende initiatieven

YaWorks neemt deel aan het volgende initiatief:

YaWorks neemt vanaf juli 2024 deel aan het initiatief “De Duurzame Leverancier”. Er wordt deelgenomen aan relevante bijeenkomsten door energiemanager.

6.4. Budget

Voor deelname is een door de YaWorks een budget van €2.500 beschikbaar gesteld. De meeste kosten bedragen de uren die door één persoon worden geïnvesteerd in deelname aan het initiatief. Jaarlijks wordt totaal circa 20 uur geïnvesteerd. Er wordt gerekend met een uurtarief van €100.

7. Communicatie

In dit hoofdstuk is beschreven op welke wijze YaWorks de ambities en maatregelen op het gebied van CO₂-reductie zowel intern als extern kenbaar maakt.

Uitgangspunt van de communicatie is de CO₂-voetafdruk van YaWorks. De communicatie is structureel van aard.

7.1. Doelstelling

De CO₂-communicatie moet bijdragen tot bewustwording (kennis), veranderingsbereidheid (houding) en vermindering (gedrag). Daarnaast moet de communicatie zorgen voor inzicht voor alle stakeholders. Voor de interne organisatie moet het duidelijk zijn dat:

- Er doelstellingen zijn geformuleerd;
- Er sprake is van belangrijke en noodzakelijke ambities en reductiemaatregelen; én
- Alle aangekondigde reductiemaatregelen niet vrijblijvend zijn, maar dat er altijd een inspanningsverplichting geldt voor de medewerkers die dit betreft.

YaWorks heeft zichzelf ten doel gesteld periodiek (tweemaal per jaar) intern en extern communiceren over:

- Het actuele energiegebruik (CO₂-voetafdruk) en de trends;
- Het beleid en de reductiedoelstellingen;
- De genomen maatregelen;
- De behaalde besparingen in CO₂-uitstoot;
- Eventuele projecten met verkregen met CO₂-gunningsvoordeel;

De energiemanager heeft als taak om de periodieke input uit de voetafdruk en maatregelen te vertalen in toegankelijke teksten en die vervolgens zowel intern als extern te publiceren en communiceren.

7.2. Aanpak

De communicatie over de CO₂-Prestatieladder via de eigen website dient te voldoen aan de volgende eisen:

- CO₂-voetafdruk: 3.A.1;
- Periodieke rapportage: 3.A.1;
- Energiemanagement actieplan: 3.B.2;
- Communicatieplan: 3.C.2;
- Communicatie uitingen: 3.C.1;
- Deelname initiatief: 3.D.1.

Voor niveau 3 dienen bovenstaande documenten verplicht te worden gepubliceerd. Indien het CO₂-Prestatieladder certificaat wordt behaald zal deze worden gepubliceerd op de website van YaWorks.

7.3. Doelgroepen

In onderstaand figuur is weergegeven wat de belangrijkste doelgroepen (stakeholders) voor communicatie zijn, en wat hun belang en invloed is.

INVLOED	Hoog	Veel invloed, weinig belang <ul style="list-style-type: none"> • SKAO • Verhuurders pand • Certificerende instellingen	Veel invloed, veel belang <ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers YaWorks • Opdrachtgevers • CO₂-initiatiefnemers • Overheden • Onderaannemers/ inleners • Leasemaatschappij
	Laag	Weinig invloed, weinig belang <ul style="list-style-type: none"> • Particulieren	Weinig invloed, veel belang <ul style="list-style-type: none"> • Concurrenten • Leveranciers
		Laag	Hoog
		BELANG	

De categorisering geeft een eerste indicatie voor een passende benadering van de verschillende stakeholders. Stakeholders met **veel invloed, maar weinig belang**, de zogenaamde beïnvloeders. Wanneer er een goede relatie bestaat met de partijen uit deze groep kunnen zij invloed in positieve zin worden aangewend. Deze groep wordt geïnformeerd.

Stakeholders die **weinig invloed en belang** kunnen worden gezien als toeschouwers. Deze worden in de gaten gehouden, maar er hoeft niet veel aandacht aan te worden geschonken.

Stakeholders met zowel **veel invloed als veel belang** bij het project, zijn de belangrijkste categorie. Dit zijn de sleutelfiguren die een project kunnen maken of breken. Zij worden overal van op de hoogte gehouden en waar nodig geraadpleegd.

Stakeholders met **weinig invloed, veel belang** worden gezien als geïnteresseerden. Ze hebben niet veel invloed waardoor deze groep niet geraadpleegd hoeft te worden bij het nemen van beslissingen, maar wel zullen ze tevreden moeten worden gehouden.

Intern

De belangrijkste interne belanghebbenden die uit de stakeholderanalyse naar voren komen, vormen de doelgroep van de interne communicatie:

- Directie
- Uitvoerende medewerkers

Extern

De belangrijkste externe belanghebbenden die uit de stakeholderanalyse naar voren komen, vormen de doelgroep van de externe communicatie:

- Opdrachtgevers, leveranciers, onderaannemers/inleners en concurrenten;
- Verhuurders panden
- Certificerende instellingen, SKAO;
- Derden (overige belanghebbenden/ bezoekers van de website).

7.4. Communicatiemiddelen

Voor de CO₂-communicatie wordt gebruik gemaakt van onderstaande communicatiemiddelen.

Intern	Doelgroep	Frequentie
Werkoverleggen	Medewerkers eigen bedrijf	Elke 3 maanden
Intranet	Medewerkers eigen bedrijf	Elke 6 maanden

Extern	Doelgroep	Frequentie
Website	Opdrachtgevers <ul style="list-style-type: none"> • Overheid • Leveranciers • SKAO • Certificerende instelling • Concurrenten • Verhuurders panden • Onderaannemers/ inleners • Derden (overige bezoekers website) 	Elke 6 maanden
Voortgangsrapportage	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtgevers • Leveranciers • Onderaannemers/ inleners 	Elke 6 maanden
Projectdossier (indien van toepassing)	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtgevers projecten met gunningvoordeel 	Elke 6 maanden

7.5. Budget

Voor het opstellen en uitvoeren van het communicatieplan is het volgende gebudgetteerd:

Activiteit	Budget
Opstellen communicatieplan	8 uur x € 100 = € 800
Uitvoeren communicatieplan	8 uur x € 100 = € 800
Aanpassen website	2 uur x € 100 = € 200
Totaal	€ 1.800

7.6. Planning

Om te zorgen dat alle communicatie op tijd en volgens afspraak wordt uitgevoerd is een planning opgesteld. De communicatie vindt structureel plaats volgens de opgesteld planning. Het is de verantwoordelijkheid van de Energiemanager om deze structurele communicatie in de organisatie te verankeren. Daarbij is het belangrijk om regelmatig te controleren of alle communicatie heeft plaatsgevonden en te toetsen of deze goed is overgekomen. Indien nodig kunnen zaken na deze evaluatiemomenten worden aangepast. Evaluatie zal elk jaar plaatsvinden, onder verantwoordelijkheid van de Energiemanager.

	Doelgroep	Boodschap	Middel	Streefdatum
Intern	Medewerkers YaWorks	Actuele emissie-inventaris. Behaalde besparingen in CO ₂ -uitstoot.	Werkoverleg Intranet	Jaarlijks*
Intern	Medewerkers YaWorks	Tussentijdse voortgang van de maatregelen en doelstellingen en de overige zaken.	Werkoverleg Intranet	Halfjaarlijks
Intern	Medewerkers YaWorks	Check je bandenspanning	Intranet	Halfjaarlijks
Intern	Medewerkers YaWorks	Versturen toolbox “het nieuwe rijden	Intranet	Driejaarlijks
Extern	Opdrachtgevers, overheid, leveranciers, SKAO, CI, concurrenten, Derden	Actuele emissie-inventaris. Behaalde besparingen in CO ₂ -uitstoot.	Website YaWorks + SKAO	Jaarlijks*
Extern	Opdrachtgevers, overheid, leveranciers, SKAO, CI, concurrenten, Derden	Tussentijdse voortgang van de maatregelen en doelstellingen en de overige zaken.	Website YaWorks + SKAO	Halfjaarlijks
Extern	Opdrachtgevers projecten met gunningsvoordeel	Tussentijdse voortgang van de maatregelen, doelstellingen, voetafdruk en de overige zaken.	Email + website YaWorks	Halfjaarlijks
Extern	Opdrachtgevers projecten met gunningsvoordeel	Actuele emissie-inventaris. Behaalde besparingen in CO ₂ -uitstoot.	Email + website YaWorks	Jaarlijks

Eis 3.C.1 de communicatie alle items van eis 3.C.1. omvat, en een correct beeld geeft van de CO₂-Prestaties. Voetnoot 32: Hiervoor is het niet noodzakelijk om halfjaarlijks een emissie-inventaris op te stellen. Wel moet halfjaarlijks aandacht zijn voor de tussentijdse voortgang van de maatregelen en doelstellingen en de overige zaken die bij de eis en de toelichting worden genoemd.

Bijlage Maatregelenlijst SKAO